

Toimintasuunnitelma 2022

Sisällysluettelo

1. Johdanto	s.3
2. Järjestön tehtävä	s.4
3. Strategiset painopisteet	s.5
4. Perustoiminta	s.6
5. Linkki-toiminta	s.7
6. Perhelinja	s.8
7. Halisten hanke	s.9
8. Kotoa kouluun – Koulupudokkuuden ehkäisy Turussa	s.10
9. Viestintä	s.11
10. Resurssit	s.11

1. Johdanto

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry (VSLJ) aloittaa uuden strategiakauden samalla, kun yhteiskunta kamppailee vielä pandemian ja sen seurausten kanssa sekä tilanteessa, jossa hyvinvointialuetta lähdetään rakentamaan Varsinais-Suomessa. Samalla sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituksen tulevaisuus on, jos ei epävarmaa, niin ainakin epäselvää, ja mitä todennäköisimmin vähenevää. Tilanne vaatii strategisuutta tehokkuuden lisäämiseksi.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistuksesta haetaan ratkaisua yhdenvertaisuuden parempaan toteutumiseen sekä järjestelmän tehottomuuteen. Lastensuojelujärjestöjen toiminnan saaminen luontevaksi osaksi tulevan hyvinvointialueen palvelurakennetta on ensiarvoista ja samalla erittäin haasteellista. Haasteellista siitä tekee julkisen sektorin massiivinen operaatio hyvinvointialueen pystyttämiseksi vuoden 2023 alkuun mennessä. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö ei luonnollisesti ole keskiössä tässä prosessissa. Hyvinvointialuetta rakentavilla ei myöskään ole usein selkeää näkemystä järjestölähtöisen auttamistyön nivomisesta osaksi järjestelmää. Ratkaisuehdotusten on tultava lastensuojelujärjestöistä, joten VSLJ tulee vuonna 2022 tekemään töitä niiden tarjoamiseksi sekä järjestökentän palveluiden selkeyttämiseksi.

Varsinais-Suomi on sirpaleinen ja paikoitellen vaikeasti saavutettava maakunta. Tämä asettaa haasteita avun perille saamiselle, mutta toisaalta pandemian pakottamana digiloikka on lastensuojelujärjestöissä tehty. Voidaan ajatella, että järjestölähtöistä apua olisi saatavissa kasvukeskittymien ulkopuolella aiempaa huomattavasti tehokkaammin, kunhan järjestöjen toiminta saadaan osaksi hyvinvointialueen rakenteita.

Pandemia ei ole kohdellut ihmisiä yhdenvertaisesti. He, joilla kuormaa on ollut jo aiemmin, ovat usein kärsineet eniten. Pahoinvoinnin lisääntyminen ja syveneminen on todentunut lastensuojelujärjestöjen asiakastyössä. Järjestöt ovat jääneet myös kannattelemaan pidempään tuen tarvitsijoita, koska julkinen palvelujärjestelmä ei vedä. Kriittisin tilanne lieenee psykiatrisen avun saatavuudessa, mutta viivettä ja aukkoja on muitakin. VSLJ:n tehtävä on tuoda epäkohtia esiin ja myös omalla toiminnallaan vastata lasten, nuorten ja perheiden avun tarpeeseen yhteistyössä kumppaneidensa kanssa. Vaikuttamistyössä ja viestinnässä erityisesti Heidekenin tiedekummien kanssa keskiytään eriarvoistumiskehityksen esille nostamiseen ja sen huomioimiseen palveluiden kehittämisessä.

Lastensuojelujärjestöjen yhteenlasketut resurssit ovat merkittäviä. Ne tulisi kohdentaa sinne missä tuen tarve on suurinta. Järjestöjä tarvitaan joustavina, nopeina ja luovina toimijoina. Uuden strategian mukaisesti VSLJ lähtee edistämään visiota, jossa lastensuojelujärjestöt ovat tärkeä osa hyvinvointialueen tehokkuuden ja vaikuttavuuden ratkaisua. Kaikkea toimintaa ohjaa järjestön missio: jotta alueen jokainen lapsi voisi hyvin.

2. Järjestön tehtävä

VSLJ on sosiaali- ja terveysalalla lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työtä tekevien järjestöjen alueellinen yhteistyö- ja asiantuntijajärjestö. Yhdistys on lasten suojelun ja lasten oikeuksien puolestapuhuja ja edistäjä. Se pyrkii parantamaan lastensuojelujärjestöjen toimintaedellytyksiä ja tekee tietoon ja tutkimukseen perustuvaa yhteiskunnallista vaikuttamistyötä. VSLJ kerää yhteen jäsenjärjestöjen osaamisen ja hyödyntää sitä tehokkaasti palvelukonseptien kehittämisessä, pilotoimisessa ja toteuttamisessa. Yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä tiedeyhteisön sekä sosiaali-, sivistys- ja terveysviranomaisten kanssa.

VSLJ kokoaa yhteen 41 lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa toimivaa järjestöä. Järjestöissä työskentelee yhteensä noin 840 ammattilaista, ja jäsenjärjestöillä on noin 3600 vapaaehtoista. Jäsenjärjestöt toteuttavat monipuolista ammatillista työtä, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistyötä ja täysin vapaaehtoistoimintaan liittyvää työtä ehkäisevän työn, nuorisotyön, mielenterveystyön, päihdetyön ja lastensuojelun alueilla.

VSLJ:n jäsenjärjestöt vuonna 2021 (41 kpl):

Auralan Nuoret ry / Tyttöjen talo	SOS-Lapsikylä
Auta Lasta ry	Suomen Punainen Risti, Nuorten turvatalo, Turku
Diakonissalaitos/Vamos Turku	Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piiri
Elämäntaidon ja vanhemmuuden tuki ry	Suomen Uusperheiden Liitto ry
Erytishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry	Suomen Valkonauhaliitto
Folkhälsans Förbund rf	Tukenasi ry
Hope – Yhdessä & Yhteisesti ry	Turun 4H-yhdistys ry
ICDP Suomi ry	Turun ensi- ja turvakoti ry
Kalliolan Settlementti	Turun Icehearts ry
KOTA – Lasten ja nuorten hyvinvointi ry	Turun NMKY – YMCA Turku
Lounais-Suomen Martat ry	Turun seudun autismi- ja ADHD-yhdistys Aisti ry
Lounais-Suomen – SYLI ry	Turun Seudun Yksinhuoltajat ry
Lounais-Suomen Syöpäyhdistys	Turun Valkonauha ry, Kaikkien Naisten Talo
Länsi-Suomen etävanhemmat ry	Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset – FinFami ry
Majakan Valo -säätio	Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry
MIELI Lounais-Suomen Mielenterveys ry / Turun kriisikeskus	Varsinais-Suomen Sijaisperheet Silava ry
MLL Varsinais-Suomen piiri ry	Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry
Nuorten Ystävät	Yhteiset Lapsemme ry
Pelastakaa Lapset ry	Äimä ry
Perhekuntoutuskeskus Lauste	
Raide ry	
Sateenkaari Koto ry	

3. Strategiset painopisteet

VSLJ on määritellyt strategiassaan vuosille 2022–2026 vision, jonka mukaan lastensuojelujärjestöt ovat tärkeä osa hyvinvointialueen tehokkuuden ja vaikuttavuuden ratkaisua. Strategiassa keskitytään kolmeen megatrendiin: eriarvoistumiseen, eriytymiseen sekä tehottomuuteen. VSLJ:n sisäisiä kehittämisalueita strategiakaudella ovat tieto, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja viestintä. Strategiakauden painopisteet ovat jatkuvuuden turvaaminen ja avun kohdistaminen, uudet palvelumallit sekä ilmiöistä piloteiksi. Tavoitteita on kolme:

1. Tuotetaan ja hyödynnetään tietoa lasten oikeuksien edistämiseksi ja lastensuojelujärjestöjen toimintaedellytysten parantamiseksi.
2. Hyvinvointialueella hyödynnetään lastensuojelujärjestöjen osaamista lapsi- ja perhepalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
3. Tunnistetaan ja kehitetään vaikuttavia ratkaisuja yhdessä kumppaneiden kanssa.

Kuva 1: VSLJ:n strategia 2022–2026

4. Perustoiminta

Vuonna 2022 VSLJ:n perustoiminnalla vahvistetaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja varmistetaan, että tuen muodot tulevat näkymään tulevan hyvinvointialueen rakenteessa ja Turun perhekeskusmallin palvelusisällöissä. Tärkein vaikuttamistyön muoto on osallistuminen lastensuojelujärjestöjen yhteisenä äänenä tulevan hyvinvointialueen ja kuntien eri työryhmiin, verkostoihin ja neuvottelukuntiin.

Vaikuttamistyössä hyödynnetään jäsenjärjestöille toteutettavaa tunnuslukukyselyä, jonka avulla selvitetään muun muassa jäsenten resurssit, asiakas- ja kohtaamismäärät ja palveluiden alueellinen jakautuminen. Tunnuslukuraportin yhteyteen koostetaan myös lastensuojelujärjestöjen toimintaympäristöä kuvaavat keskeiset makrotason luvut Varsinais-Suomesta.

Toimintavuonna pyritään myös lisäämään lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa toimivien ammattilaisten ja päättäjien tietoisuutta lasten oikeuksiin ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Vuoden aikana esimerkiksi kootaan ja toimitetaan aluevaltuuston jäsenille tietopaketti lapsen oikeuksista ja alueen lasten tilanteesta sekä järjestetään Lapsen oikeuksien päivän tilaisuus.

Lastensuojelujärjestöjen toiminnan ja palvelujen tunnettuutta lisätään muun muassa toiminnan esittelyillä, palvelukartoilla ja järjestömessuilla. Eri toimijoiden yhteistä kehittämistyötä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämisessä jatketaan ja vahvistetaan. Yhteistyö jatkuu niin vertaistuellisissa osaamisen kehittämisen ja jakamisen ryhmissä, kuin erilaisissa moniammatillisissa kehittämissyryhmissä. Perhetalo Heidekeniä ylläpidetään lastensuojelujärjestöjen yhteisen tekemisen ja lasten, nuorten ja lapsiperheiden matalan kynnyksen paikkana.

5. Linkki-toiminta

Järjestön Linkki-toiminta tarjoaa matalan kynnyksen tukea 10–18-vuotiaille nuorille ja heidän vanhemmilleen yhteistyössä kunta- ja järjestökumppaneiden kanssa. Toiminta kohdentuu nuorten hyvinvoinnin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvistamiseen. Linkki-toiminta on asiakkaille maksutonta ja siihen pääsee joko itse yhteyttä ottamalla tai ammattilaisen ohjaamana. Nuorten ja vanhempien tukemisen lisäksi Linkki-toiminnan tarkoituksena on vahvistaa kuntien ja järjestöjen ammattilaisten osaamista ja yhteistyötä. Linkki-toimintaa rahoitetaan STEA:n Ak-avustuksella ja yhteistyökuntien toiminta-avustuksilla. Työntekijäresurssina on kolme kokopäiväistä koordinaattoria.

Linkki-toimintaa toteutetaan Perhetalo Heidekenillä sekä mahdollisuuksien mukaan jalkautuvasti esimerkiksi kuntakumppaneiden yhteistyökouluissa ja perhekeskuksissa. Linkki-toiminnan vakiintuneita työmuotoja ovat ohjaus, neuvonta ja keskusteluapu nuorille ja vanhemmille, nuorten vertaisryhmät, vanhempien vertaisryhmät, työpajat, oppaat ja muut materiaalit sekä ammattilaisten työn tuki ja palveluohjaus. Vakiintuneiden työmuotojen lisäksi Linkki-toiminnassa osallistutaan erilaisiin tilaisuuksiin ja luentoihin ajankohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Kuntien ja järjestöjen ammattilaisten osaamisen vahvistamiseksi Linkki-toiminta kehittää ja levittää konkreettisia varhaisen tuen menetelmiä (mm. digitaaliset ryhmänohjaajakoulutukset). Vuonna 2022 keskeisimpänä Linkki-toiminnan kehittämistehtävänä on uuden yläkouluikäisille suunnatun vertaisryhmämenetelmän jalkauttaminen nuorten kanssa työskentelevien työn tueksi.

6. Perhelinja

Perhelinja on VSLJ:n jäsenjärjestöjen yhteinen toimintamalli, jonka avulla järjestöjen tukea tarjotaan lapsiperheille Varsinais-Suomessa. Perhelinja-toimintamallia on kehitetty vuosien 2018–2021 aikana STEA:n hankeavustuksella Järjestöt on the Road-hankkeessa. Perhelinjalle on haettu STEA:n kohdennettua toiminta-avustusta toimintamallin vakiinnuttamiseksi vuodesta 2022 alkaen Varsinais-Suomessa. Toiminnan tavoitteena on lastensuojelujärjestöjen tuen kiinnittäminen osaksi tulevan hyvinvointialueen lapsi- ja perhepalveluiden kokonaisuutta.

Toiminnassa Perhelinjan yhteisen koordinaation avulla tuetaan järjestöjä tuen muotojen tuotteistamisessa ja edistetään palveluihin ohjautumista mm. yhteisen viestinnän ja palveluneuvonnan avulla. Perhelinjassa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen sisote-ammattilaisten ja soterakenteiden kehittäjien kanssa, erityisesti perhekeskuskehittämistä vastaavien toimijoiden kanssa. Perhelinja koordinoi yhteistyötä toimijoiden välillä ja tarjoaa kanavan ammatilaisille hyödyntää järjestöjen asiantuntijaosaamista. Lisäksi osallistutaan keskeisiin työryhmiin ja verkostoihin, joissa suunnitellaan ja päätetään lapsi- ja perhepalvelujen kokonaisuuden organisoinnista. Perhelinjan toimintaa toteutetaan vuonna 2022, mikäli se saa myönteisen avustuspäätöksen.

7. Halisten hanke

Turussa Halisten kaupunginosassa aloitettiin vuonna 2021 uusi, jäsenjärjestöjen ja Turun kaupungin kanssa yhteistyössä toteutettava hanke, joka rahoitetaan Itämeren terveet kaupungit ry:ltä saadulla lahjoituksella. Hankkeen tavoitteena on lisätä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia ja osallisuutta sekä alueen yhteisöllisyyttä, vähentää ja ehkäistä yksinäisyyttä, eriarvoisuutta ja syrjäytymistä sekä tukea vanhemmuutta. Halisten alue valikoitui hankkeen toiminta-alueeksi, koska se on Turun kaupungin aluekehittämisen pilottikohteena. Lastensuojelujärjestöillä on ollut toimintaa Halisten alueella jo aiemmin, ja hankkeen turvin vahvistetaan olemassa olevia toimintoja sekä jalkautetaan alueelle uusia toimintamuotoja. Tavoitteena on tavoittaa entistä paremmin tukea tarvitsevia perheitä, lisätä tietoisuutta järjestöjen palveluista sekä tiivistää yhteistyötä kunnan ja järjestöjen välillä.

8. Kotoa kouluun – Koulupudokkuuden ehkäisy Turussa

Kotoa kouluun –hanke käynnistyi keväällä 2021 turkulaisilta säätiöiltä saadun rahoituksen turvin. Hankkeessa työskentelee kaksi päätoimista perhevalmentajaa, jotka jalkautuvat kouluikäisten lasten koteihin selvittämään yksilöllisesti syitä koulupoissaolojen taustalla ja auttamaan näiden syiden korjaamiseksi ja koulunkäynnin mahdollistamiseksi. Toimintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä koulun henkilökunnan ja muiden mahdollisten yhteistyökumppaneiden kuten sosiaalityön kanssa. Toiminta on perheille maksutonta. Kotoa kouluun –hankkeen piiriin kuuluvat Turussa koulua käyvät suomen- ja ruotsinkieliset lapset.

Vuoden 2022 aikana Kotoa kouluun –toimintamallin kehittämistä, asiakastyötä ja verkostoyhteistyötä jatketaan ensimmäisenä toimintavuotena saatujen kokemusten pohjalta. Hankkeessa kertynyttä dokumentointitietoa ja tutkimustietoa hyödyntämällä lisätään aktiivisesti tietoutta koulupudokkuudesta ja siihen liittyvistä syistä niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Tarkoituksena on rakentaa vuoden 2022 aikana pysyvä ja vaikuttava toimintamalli, joka voidaan jatkossa integroida osaksi koulupoissaoloihin puuttumisen mallia yhteistyössä Turun kaupungin kanssa.

9. Viestintä

VSLJ:n viestinnän tavoitteena on ensisijaisesti tukea järjestön strategisia tavoitteita. Viestinnällä tehdään VSLJ:n eri toimintoja sekä lastensuojelujärjestöjen toimintaa ja palveluita tunnetuksi, nostetaan esiin lapsen oikeuksien alueellista toteutumista ja tuetaan järjestön vaikuttamistyötä. VSLJ:n perustoiminnan viestintä tukee Linkki-toiminnan ja hankkeiden viestintää, ja viestintää suunnitellaan toimintojen yhteisessä viestintätiimissä.

Viestintää tehdään suunnitelmallisesti viestintästrategiaan, -suunnitelmaan, kanava-ohjeistuksiin ja somesuunnitelmaan perustuen.

Viestintä on monikanavaista, ja kanavien valintaan vaikuttaa toivottu kohderyhmä ja tulos. Perustoiminnassa pääasiallisia ulkoisen viestinnän kanavia ovat verkkosivut, Facebook, Twitter ja uutiskirje. Vuonna 2022 jäsentiedote ja uutiskirje yhdistetään ja jatkossa uutiskirjeellä tavoitellaan myös jäsenjärjestöjen työntekijöitä. Seurannassa käytetään kanavakohtaisia mittareita ja yleisenä tavoitteena seuraaja- ja kävijämäärissä sekä näkyvyydessä on kasvava trendi.

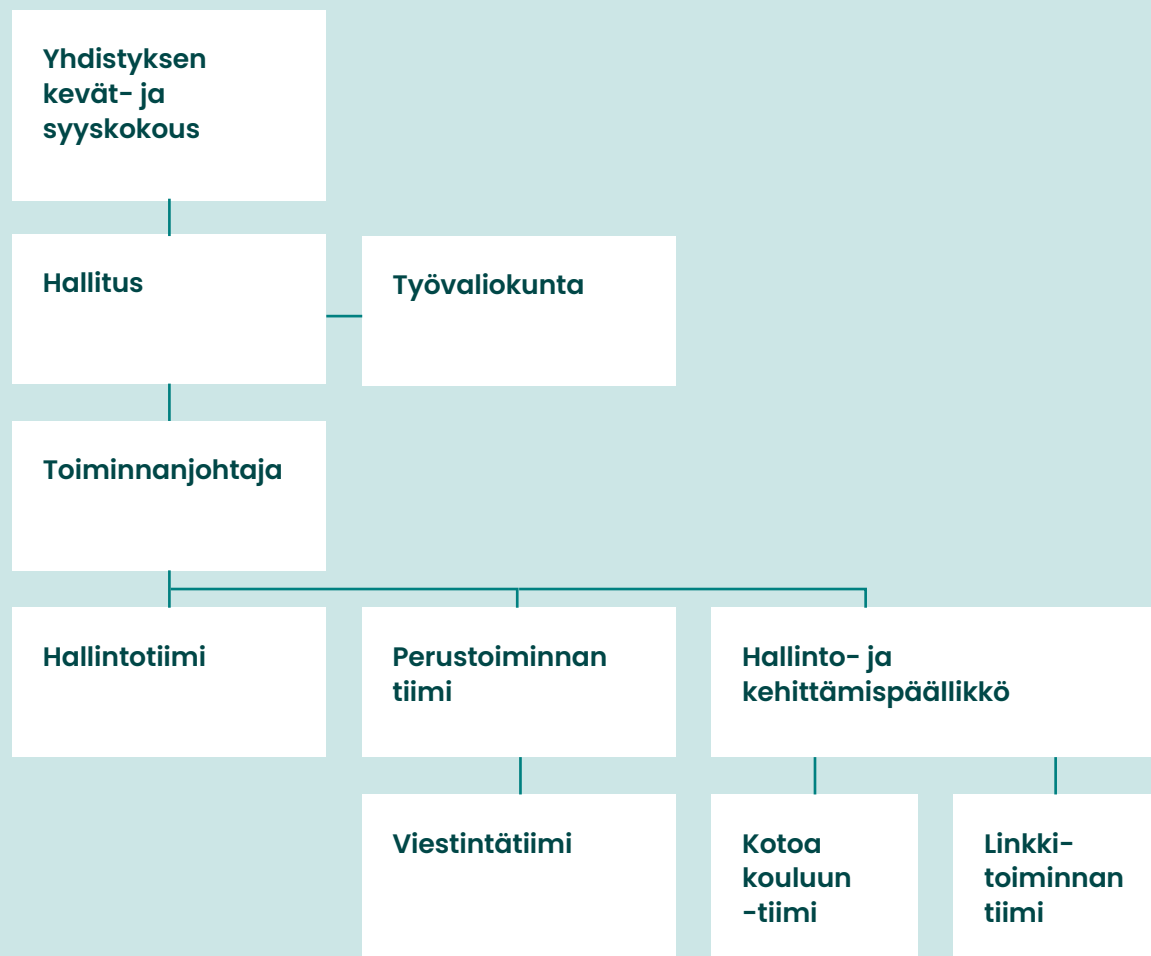
10. Resurssit

Järjestön ylin päättävä elin on kaksi kertaa vuodessa kokoontuva yhdistyskokous. Hallitukseen kuuluu kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja sekä kuusi varsinaista jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen tukena toimii työvaliokunta. Hallitus asettaa tarpeen mukaan muita yhteistyöryhmiä.

Hallitus nimeää vuosittain kolme VSLJ:n edustajaa sekä heidän varajäsenensä Kiinteistöosaakeyhtiö Heidekenin hallitukseen. Edustajien toimikausi on yksi vuosi. Hallitus nimeää tarpeen mukaan järjestöjen edustajat myös muihin yhteistyöverkostojen toimielimiin.

VSLJ:n johtamista kehitetään tiimirakenteiden kautta järjestön yhteistyön, tiedonkulun ja itseohjautuvuuden parantamiseksi. Vuonna 2022 järjestössä työskentelee keskimäärin 11 henkilöä.

Kuvio 1: VSLJ:n organisaatorakenne

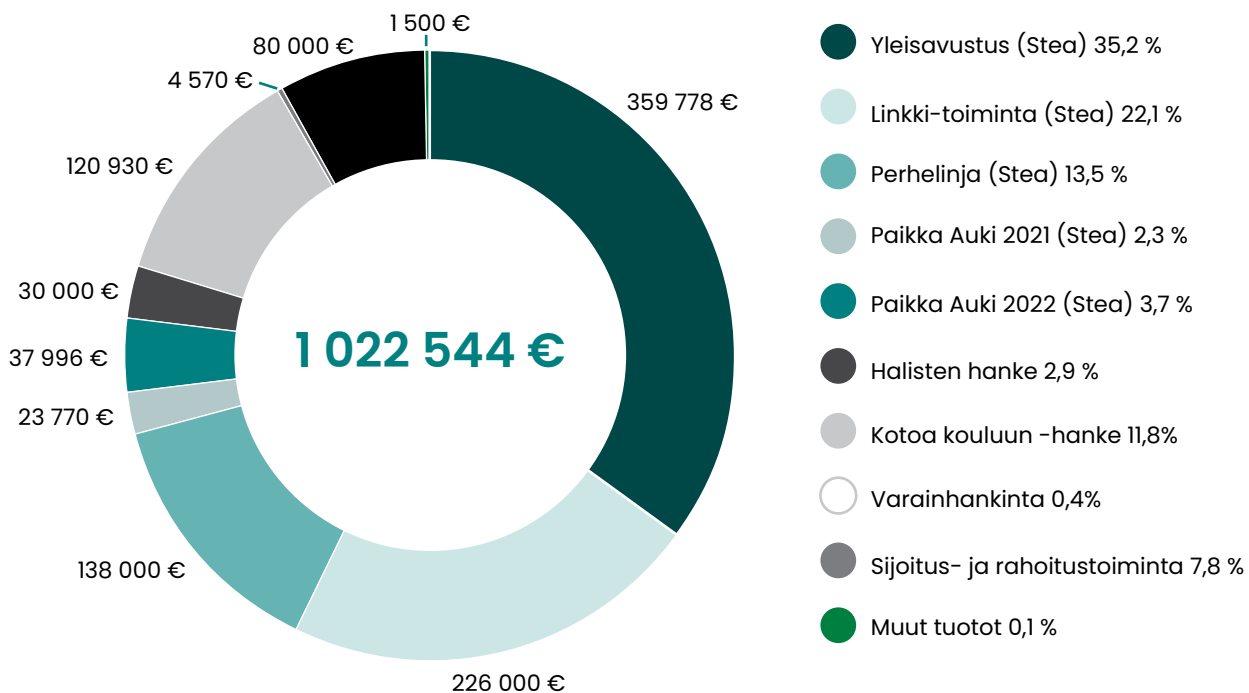
Järjestö omistaa yhdessä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry:n kanssa Kiinteistöosakeyhtiö Heidekenin. VSLJ:n omistusosuus kiinteistöstä on 54,29 %. Järjestö vuokraa osakasomistuksessaan olevia kiinteistön toimistotiloja sekä kokous- ja koulutustiloja käyttötarkoituksen mukaisesti. VSLJ johtaa ja kehittää Perhetalo Heidekeniä lastensuojelujärjestöjen yhteisenä talona, tuottaa vuokralaisille toimistopalvelua sekä ylläpitää kiinteistöä yhdessä MLL:n Varsinais-Suomen piiri ry:n kanssa.

Järjestön toiminnan suurin rahoittaja on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA). Vuodeksi 2022 on STEA:lta haettu yleisavustusta, Linkki-toimintaan kohdennettua avustusta, Perhelinjan kohdennettua toiminta-avustusta ja Paikka Auki 2022-avustusta. Lisäksi edellisen vuoden avustusta siirtyy Paikka Auki 2021- avustukselta.

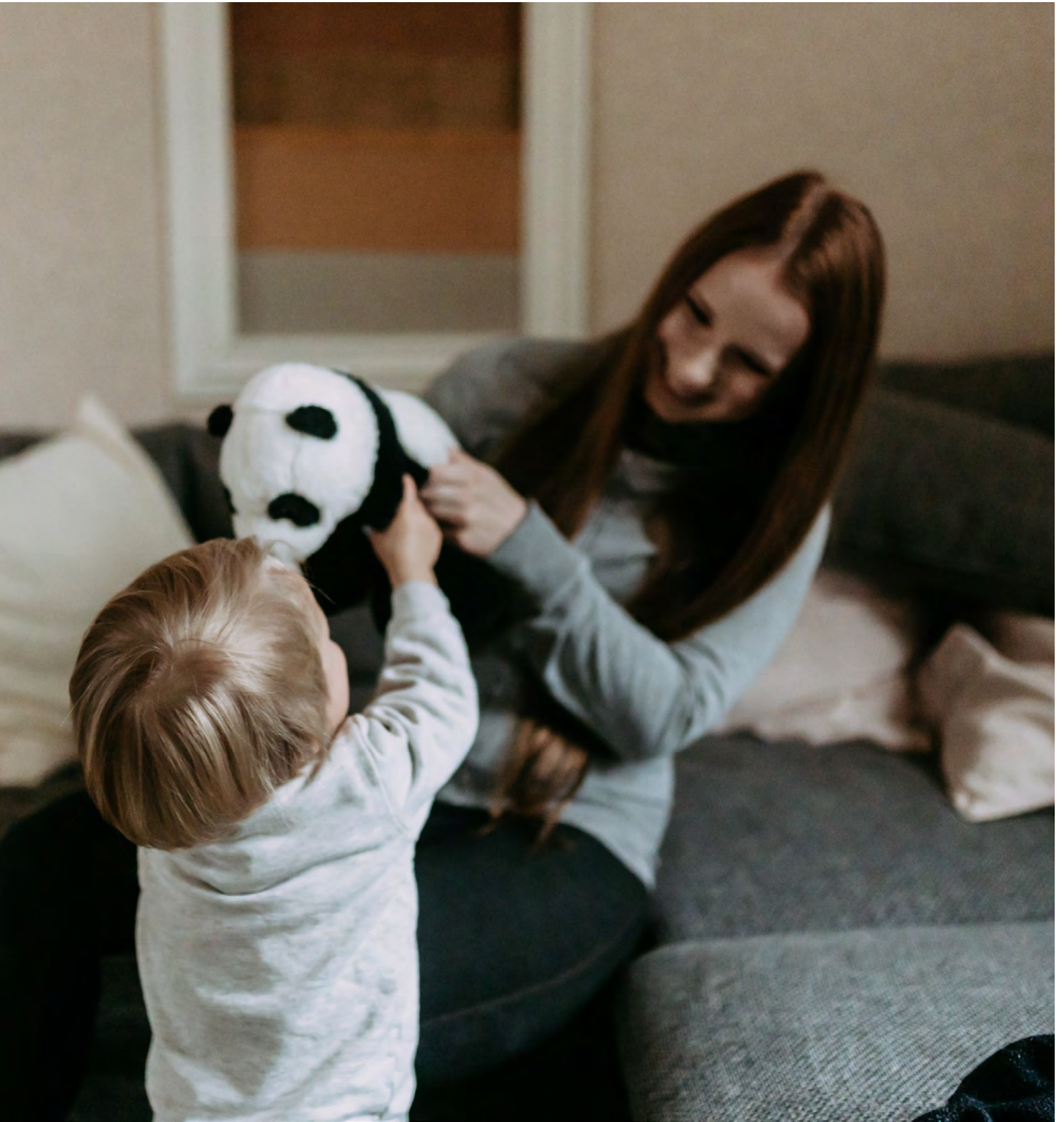
Järjestön muu rahoitus koostuu kunta-avustuksista, sijoitus- ja rahoitustoiminnasta, varainhankinnasta ja muusta avustuksesta. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saaduilla tuotoilla rahoitetaan toimintavuoden aikana kiinteistön lainanhoitokuluja. Vuosille 2020-2022 on saatu lahjoitus Halisten hankkeelle Itämeren terveet kaupungit ry:ltä ja säätiöavustuksia Kotoa kouluun -hankkeelle vuosille 2021-2022.

Kuvio 2: Talousarvioehdotuksen mukainen rahoitussuunnitelma vuodelle 2022

Talousarvioehdotuksen mukainen rahoitussuunnitelma vuodelle 2022

Talousarvioehdotuksen mukainen rahoitusuunnitelma vuodelle 2022		
Yleisavustus (Stea)	359 778 €	35,2 %
Linkki-toiminta (Stea)	226 000 €	22,1 %
Perhelinja (Stea)	138 000 €	13,5 %
Paikka Auki 2021 (Stea)	23 770 €	2,3 %
Paikka Auki 2022 (Stea)	37 996 €	3,7 %
Halisten hanke	30 000 €	2,9 %
Kotoa kouluun -hanke	120 930 €	11,8 %
Varainhankinta	4 570 €	0,4 %
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	80 000 €	7,8 %
Muut tuotot	1 500 €	0,1 %
Yhteensä	1 022 544 €	100 %
Stea-avustuksia (sis. siirtyvät)	785 544 €	77 %

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry
Perhetalo Heideken
Sepänkatu 3, 20700 Turku
www.vslj.fi